

PROGRAMMA 4: BURGER EN BESTUUR

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Visie

Veenendaal wil een gemeente zijn waarin inwoners, bedrijven en organisaties zich samen met de gemeente inzetten voor het bouwen aan de toekomst van Veenendaal. We blijven werken aan een heldere en eenduidige dienstverlening. De inzet van moderne geautomatiseerde systemen draagt bij aan het beter en sneller helpen van onze klanten. Ook bij het besturen van de gemeente betrekken we de samenleving en hanteren daarbij een open en onbevagen bestuursstijl. Veenendaal blijft een betrouwbare samenwerkingspartner in het zuidoosten van Utrecht, in de regio Foodvalley maar ook in de relatie met andere overheden.

Veiligheid en leefbaarheid zijn en blijven belangrijke thema's in Veenendaal. Geen kansen voor criminaliteit en ondermijning, aandacht voor de veiligheidsbeleving van onze inwoners en aandacht voor digitale veiligheid zijn enkele van de belangrijke punten waar in 2022 aandacht aan is gegeven. Daarnaast is in 2022 veel inzet gepleegd op de opvang van ontheemde Oekraïners en een crisisondopvang voor asielzoekende personen.

Thema's

De visie van het Programma Burger en Bestuur komt tot uiting in drie thema's:

- I. Dienstverlening (extern)
- II. Bestuur & samenwerking
- III. Veiligheid samenleving

Thema III – Veiligheid samenleving

Waar in het begin van 2022 de inzet rondom Covid-19 wat terug liep, is vervolgens veel van onze capaciteit ingezet op opvang van Oekraïense ontheemden en de Crisisondopvang voor vluchtelingen op de Wageningselaan. Daarnaast hebben een aantal complexe WOO-verzoeken een flinke extra tijdsinvestering gevraagd.

Opvang Oekraïense ontheemden

Op verzoek van de Rijksoverheid hebben de veiligheidsregio's in maart 2022 de opvang van Oekraïense ontheemden opgepakt. De gemeente Veenendaal heeft vervolgens in de loop van 2022 totaal vijf locaties gerealiseerd, waar Oekraïners worden opgevangen. Daarnaast zijn er ook veel gastgezinnen waar Oekraïners particulier worden opgevangen. Totaal gaat het om circa 190 personen in Veenendaal.

Voor de kosten van de opvang gelden conform de 'Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne' verschillende regimens:

- a. Voor de particuliere opvang gaat het om de kosten van de verstrekking van leefgeld inclusief een component voor woonkosten. Deze kosten worden op declaratiebasis voor 100% vergoed door het Rijk.
- b. De gemeente ontvangt een normbedrag voor de bekostiging van buitengewone kosten en uitvoeringskosten voor de particuliere opvangvoorzieningen. Het gaat daarbij om een bedrag van € 210,- per persoon per maand waarin aan de persoon een verstrekking is gedaan.
- c. Voor de gemeentelijke opvang gaat het om eveneens de kosten van leefgeld, maar ook om de huur en exploitatie van de locaties, de uitvoeringskosten, de subsidies aan instellingen et cetera. Voor al deze kosten is een vast normbedrag per opvangplek per dag beschikbaar (vanaf maart € 100,- per dag en vanaf medio oktober € 83,- per dag).
- d. Een aparte financiering is geregeld voor de transitie-/aanpassingskosten van de locaties. Deze worden – na goedkeuring door het Ministerie – 100% vergoed.

Naast de vergoedingen op grond van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne ontvangt de gemeente aparte vergoedingen voor het leerlingenvervoer en het sociaal domein (Wmo en Jeugdwet).

Door een sobere maar adequate aanpak van de opvang zijn de gemaakte kosten ruim binnen het door de Rijksoverheid gestelde budget (bedrag per opvangplek per dag)

gebleven. In de derde bestuursrapportage 2022 is een deel van de niet ingezette middelen – gezien de onzekerheden binnen het opvangdossier – overgeheveld naar 2023. In deze jaarrekening wordt voorgesteld om de resterende middelen middels een resultaatbestemming in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen.

Crisisnoodopvang asielzoekende personen

Vanaf 8 augustus 2022 worden op verzoek van het Rijk en de VRU in het voormalige Belcompany-gebouw aan de Wageningse laan asielzoekende personen opgevangen. Gezien de behoefte aan extra opvang is in oktober besloten tot uitbreiding van het aantal op te vangen personen.

De kosten betreffen o.a. die van huur, energielasten, aanpassing van het gebouw, bewaking, catering, de dagelijkse coördinatie van de opvang, dagbesteding, gezondheidszorg en kosten van gemaakte ambtelijke uren. Een deel van die opvangkosten wordt betaald door de VRU en een deel door de gemeente. Het Rijk heeft bepaald dat alle kosten gedeclareerd kunnen worden bij het COA.

IVP Heuvelrug 2019-2022

2022 was het laatste jaar waarin gewerkt werd met het Integraal Veiligheidsplan Heuvelrug 2019-2022 (IVP) als uitgangspunt. In de doelenboom leest u over de voortgang op het gebied van ondermijning en drugs, High Impact Crimes, tegengaan van polarisatie en digitale veiligheid.

Ondertussen werd in 2022 ook gestart met de ontwikkeling van een nieuw IVP. Input werd verzameld. In augustus heeft een beeldvormende avond plaatsgevonden en in januari 2023 consultatie van de gemeenteraad. Vaststelling van het IVP 2023-2026 wordt voorzien in april 2023.

Extra inzet op jeugd & veiligheid en polarisatie nodig

In 2022 is nadrukkelijk aandacht geweest voor jeugd i.r.t. veiligheid. Met de start van een adviseur Jeugd & Veiligheid wordt in de jeugdketen de aanpak zowel preventief als repressief vorm gegeven. De samenwerking is afgelopen jaar verstevigd en o.a. in het belang van veiligheid heeft Veens Welzijn jongerenwerk na besluitvorming in de raad kunnen uitbreiden. Dat heeft effect op de verbinding met jongeren en vooral op het preventieve deel van de aanpak. Repressief werd ingezet op enkele groepen in de groepsaanpak en in het oog springende casussen waarbij sprake was van jongerenoverlast die veel impact had op de buurt.

Met de in 2022 gestarte adviseur diversiteit en inclusie werd samengewerkt om polarisatie tegen te gaan. Het eerste jaar stond nog vooral in het teken van het uitzetten van de lijnen.

Ook werd gewerkt aan uitvoering van de motie van de raad over straatintimidatie.

Ondertussen is binnen het veiligheidsdomein aan de voorgenomen doelstellingen op dit punt gewerkt (zie doelenboom). Het is nodig op deze onderwerpen te blijven investeren.

Ondermijning

In 2022 hebben we in de aanpak van ondermijning weer zichtbaar kunnen investeren op de bewustwording van de organisatie en van de samenleving. Op de bedrijventerreinen heeft een mobiel drugslab gestaan en op de scholen zijn de trainingen leerlingalert uitgevoerd. Daarnaast is in de organisatie gewerkt aan de bewustwording op het thema mensenhandel.

In 2022 is de integrale samenwerking tussen verschillende domeinen binnen de gemeente en externe partners bestendigd in de 'Taskforce Integrale Controle' (TIC). Binnen dit samenwerkingsverband worden er onder regie van de gemeente integrale controles uitgevoerd bij bedrijven en woningen. Daarbij voert elke deelnemer een controle uit op basis van eigen toegekende wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden. In 2022 hebben er acht integrale controles plaatsgevonden. Overtredingen die tijdens de controles zijn geconstateerd bestonden onder andere uit illegale bewoning van

bedrijfspannen, milieuovertredingen en de aanwezigheid van wapens en drugs in een café.

Veiligheid in de Omgevingsvisie

Veiligheid is een leidend principe in de omgevingsvisie. Vanuit veiligheid werd in 2022 een bijdrage geleverd aan de ontwikkelingen op dit gebied. Dat zelfde geldt voor het wijkgericht werken.

Thema I: Dienstverlening (extern)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. De eerstelijns dienstverlening is klant-, service- en oplossingsgericht, waardoor er balans is tussen efficiënte inrichting en klantbeleving.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Jaarlijks worden balie en telefonie gemeten op bereikbaarheid (telefonie), toegankelijkheid (balie, o.a. openingstijden), middels een klanttevredenheidsonderzoek.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In november en december 2021 heeft nog een klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden waarvoor klanten de dienstverlening met een 8 waardeerden; het betrof de telefonie, de balies, het werken op afspraak en het gebruik van de geldautomaat. Door dit mooie resultaat eind 2021 was er geen aanleiding om in 2022 een klanttevredenheidsonderzoek te houden.

I.a.2. Signalen die voortkomen uit onderzoeken of rechtstreeks van klanten oppakken om de dienstverlening blijvend te optimaliseren.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De bij het Klantcontactcentrum ontvangen signalen van klanten over de website, webformulieren, telefonie, balie en chatbot zijn opgepakt en teruggekoppeld aan de klant binnen de afhandelingstermijn. Het betreft een going concern activiteit in het kader van de dienstverlening.

I.a.3. Meten klantwaardering door middel van o.a. dashboard, klanttevredenheids- of CES-onderzoeken.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Zie hiervoor I.a.1 en I.a.2.

I.a.4. Innovatieve service aanbieden aan onze klanten via digitaal loket, de balie en telefonie (particulieren, bedrijven en instellingen).

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2022 zijn geen specifieke vernieuwingen doorgevoerd anders dan het incidenteel functioneel bijstellen en de lopende doorontwikkeling van de chatbot en live chat. De landelijke ontwikkelingen worden gevolgd.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. We streven naar steeds meer zelfregie voor de klant om zijn zaken met de gemeente (digitaal) zelf te kunnen regelen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Meten van gebruik webformulieren.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In het tweede kwartaal is een lichte stijging zichtbaar in de gemaakte afspraken aan de balies ten opzichte van het eerste kwartaal. Deze stijging is mogelijk ontstaan door de mei- en zomervakantie en is in lijn met de prognose. In het eerste kwartaal werden 5053 afspraken gepland (3800 plaatsgevonden) en in het tweede kwartaal 5661 (4673 plaatsgevonden).

Derde en vierde kwartaal 2022

Derde kwartaal: 4618 afspraken gepland waarvan 3617 hebben plaatsgevonden (78 procent).

Vierde kwartaal tot en met 13 december: 2982 gepland waarvan 2446 hebben plaatsgevonden (82 procent).

De lichte daling in het derde kwartaal komt door minder aanvragen tijdens de zomervakantie (van juli tot en met september 2022), omdat de meeste documenten al waren aangevraagd in het tweede kwartaal.

Afspraken gemaakt via internet:

Derde kwartaal: 3310 van 4618 (71%)

Vierde kwartaal tot en met 13 december: 2099 van 2983 (70 %).

Thema II: Burger en samenwerking

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal zet zich (ook) in 2022 in voor de verdere ontwikkeling van de regio Foodvalley.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Veenendaal levert een (ambtelijke) bijdrage aan het in de tweede helft van 2021 en in 2022 binnen de regio invulling geven aan de Regiodeal Foodvalley.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Veenendaal heeft ook in 2022 een (ambtelijk) bijdrage geleverd aan de Regiodeal Foodvalley.

II.a.2. Eind 2020 is de geactualiseerde Strategische Agenda Foodvalley 2020 – 2025 vastgesteld. De komende jaren wordt in Triple Helix-verband vorm gegeven aan de uitvoering van deze Strategische Agenda. Veenendaal levert hieraan zijn bijdrage.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Veenendaal heeft ook in 2022 een bijdrage geleverd aan de uitvoering van de Strategische Agenda Foodvalley 2020-2025.

II.a.3. Als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling geeft Veenendaal mede invulling aan de overheidsgeleding van de Triple Helix regio Foodvalley (3 O's: overheid, onderwijs, ondernemingen).

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2022 heeft Veenendaal mede invulling gegeven aan de Economic Board Foodvalley.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. Vanuit organisatie en bestuur is doorlopende aandacht voor bestuursstijl en bestuurscultuur.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. Wij geven blijvend aandacht aan participatie door inwoners, bedrijven en instellingen bij de voorbereiding van beleid en activiteiten te betrekken. In 2022 geven we daar concrete invulling aan bij onder andere Omgevingsvisie, -plan, etc.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wij geven blijvend aandacht aan participatie door inwoners, bedrijven en instellingen bij de voorbereiding van beleid en activiteiten te betrekken. In 2022 hebben we daar concrete invulling aangegeven bij onder andere de Omgevingsvisie, - plan, maar ook bij tal van andere momenten van totstandkoming en uitvoering van beleid.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. Veenendaal is een betrouwbare samenwerkingspartner.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. We geven blijvend invulling aan de scharnierfunctie van Veenendaal in de Regio FoodValley en tussen de provincies Utrecht en Gelderland.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Veenendaal heeft ook in 2022 actief geopereerd binnen de bestuurlijke netwerken in regionaal verband. Onze externe oriëntatie richtte zich met name op de beide provincies en op de Regio Foodvalley.

II.c.2. We richten ons op Renswoude en Rhenen, maar zeker ook op de andere (buur)gemeenten zoals Ede, Wageningen, Woudenberg en Scherpenzeel.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Veenendaal wil graag een betrokken partner zijn voor de buurgemeenten. Samenwerking en dienstverlening aan de gemeenten Rhenen en Renswoude hebben daarin primair de aandacht, middels bestaande afspraken en waar nodig door nieuwe overeenkomsten aan te gaan.

Eind 2021 heeft de gemeente Rhenen het voornemen bekend gemaakt de ICT-toelevering door de gemeente Veenendaal te willen beëindigen per 1 januari 2023. Door vertraging in de technische voorbereidingen bij de gemeente Rhenen is de ontvlechting per genoemde datum niet mogelijk. De nieuwe datum voor de ontvlechting zal nu vermoedelijk op 1 juli 2023 zijn.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.d. Adequate sturing en controle ten aanzien van verbonden partijen waarin de gemeente Veenendaal deelneemt.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.d.1. De door de gemeenteraad vastgestelde Kadernota Verbonden partijen wordt gelijk voorgaande jaren ook in 2021 gemonitord en zo nodig geactualiseerd.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De Kadernota Verbonden Partijen is ook in 2022 als leidraad gebruikt bij de monitoring van de verbonden partijen. Bij de voorgenomen verwachte actualisatie van de nota in 2023 zullen de recente wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden meegenomen.

Thema III: Veiligheid samenleving

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a. Inwoners/ondernemers zijn zich bewust van cybercriminaliteit en nemen voldoende maatregelen om dit te verminderen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1. Inzetten op preventie en bewustwording van de digitale dreiging naar bewoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De uitvoering verloopt zoals beschreven in het Uitvoeringsplan IVP 2021-2022. In 2022 is voorbereidend en verkennend onderzoek gedaan om te komen tot digitale wijkambassadeurs. Dit project zal in 2023 tot uitvoering komen. De campagne Hackshield met de klassencompetitie heeft plaatsgevonden. Het lesprogramma Hackers de Baas voor lagere groepen in de klas is uitgevoerd. Ten aanzien van de bedrijfsterreinen is landelijk subsidie verkregen in het kader van versterken van lokale cyberweerbaarheid. In KVO-B verband wordt gestreefd naar een uitbreiding met een digitale ster zodat ondernemers nog weerbaarder worden tegen cybercriminaliteit. Voor ouderen is een voorbereidend onderzoek verricht ten aanzien van het digitaal weerbaar maken van deze doelgroep. Eveneens is voor alle inwoners een avond (fysiek en via een livestream) georganiseerd met Brenno de Winter over de gevaren in de digitale jungle.

III.a.2. Het bevorderen van een goede registratie waardoor de zichtbaarheid wordt vergroot en opsporing meer prioriteit krijgt.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Een goede registratie van cybercriminaliteit vergt afstemming met partners waaronder de politie. De politie werkt landelijk en uitvoering vindt plaats op regionaal niveau. In 2022 zijn nieuwe afspraken gemaakt waar het gaat om uitvoering van registratie van strafbare feiten op het gebied van cybercriminaliteit. Dit is een omvangrijk proces binnen de politieorganisatie. Als gemeenten zijn wij vertegenwoordigd in meerdere lagen en bevorderen wij het belang van een juiste registratie zodat deze nieuwe vorm van criminaliteit zichtbaar en meetbaar zal zijn.

III.a.3. We sluiten aan bij landelijke en regionale initiatieven met als doel de cyberweerbaarheid te vergroten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In het Uitvoeringsplan IVP 2021-2022 zijn de acties beschreven die we uitvoeren samen met de andere gemeenten uit het basisteam Heuvelrug (Rhenen, Renswoude, Wijk bij Duurstede, Utrechtse Heuvelrug). Daarnaast maken we gebruik van het aanbod vanuit Bureau Regionale Veiligheidsstrategie (RVS) en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Voorbeelden hiervan zijn het lesprogramma Hackshield, de ontwikkeling van de digitale KVO-ster en het onderzoek naar de mogelijkheden voor digitale wijkambassadeurs. Tenslotte is het onderwijsaanbod in 2022 uitgebreid met groepsinterventies 'omgaan social engineering' voor groepen 7 en 8 (basisonderwijs). Dit lesprogramma is onder de naam Hackers de Baas ook in 2022 van start gegaan en uitgevoerd in een publiek-private samenwerking met de Cybercampus, Gemeente Veenendaal, RVS (Bureau Regionale Veiligheidsstrategie), Universiteit Twente en de (studenten van de) ICT opleiding CHE (Christelijke Hogeschool Ede). Dit project wordt voortgezet. Ook binnen de regionale werkgroep Digitale Veiligheid Midden Nederland is Veenendaal vertegenwoordigd en maakt deel uit van deze denktank met betrekking tot de Taskforce Digitale Veiligheid bestaande uit burgemeesters van Midden Nederland.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b. In 2022 als 1 overheid de vervolgstap maken naar een effectieve aanpak van ondermijnende criminaliteit in Veenendaal.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1. Inzicht krijgen in ondermijnende activiteiten en de factoren die het voor criminelen aantrekkelijk maken zich te vestigen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Vanuit de literatuur en vanuit de controles krijgen we hier steeds meer zicht op. In 2022 zijn de integrale controles op verwonderadressen en op de bedrijventerreinen hervat. Daarnaast willen we ondermijnende activiteiten en de risicofactoren ook meer inzichtelijk maken via datagedreven werken. Hiervoor zoeken we samenwerking met datalab, VNG, Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en andere gemeenten, die ook bezig zijn met soortgelijke projecten. We zijn hiervoor afhankelijk van de data die we kunnen ontsluiten en de data die we mogen ontsluiten. Hiervoor wordt een Privacyprotocol informatiedeling bij ondermijning opgesteld en een DPIA (data protection impact assessment) uitgevoerd.

III.b.2. Intensiveren van de samenwerking met 4 Heuvelruggemeenten waardoor we criminele samenwerkingsverbanden aanpakken en als 1 overheid naar buiten treden.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In het Uitvoeringsplan IVP 2021-2022 zijn de acties beschreven die we uitvoeren samen met de andere gemeenten uit het basisteam Heuvelrug (Rhenen, Renswoude, Wijk bij Duurstede, Utrechtse Heuvelrug).

III.b.3. Zorgen dat het instrumentarium voor de aanpak van ondermijning en drugsproblematiek op orde is. Hiervoor nieuwe wetgeving (bijv. Bibob) implementeren, handhaven en uitvoeren o.a. door integrale controles.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De raad heeft de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) al zodanig gewijzigd dat deze op dit moment ondermijningsproof gemaakt is. Voor de Wet Bibob (Bevordering Integriteitbeoordelingen door het Openbaar Bestuur) zijn we de mogelijkheden aan het onderzoeken om de toepassing van deze wet in te bedden in het inkoopproces bij onder andere zorgcontracten. Er is op Rijksniveau recentelijk een wijziging van de wet Bibob aangenomen die meer mogelijkheden zou moeten bieden.

III.b.4. Bestuurlijke, maatschappelijke weerbaarheid vergroten door (daar waar mogelijk samen met de andere 4 heuvelruggemeenten) bijeenkomsten en trainingen te organiseren.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2022 zijn door Comensha in de organisatie bijeenkomsten verzorgd over het tegengaan van mensenhandel. Op de middelbare scholen zijn we gestart met de training #leerlingalert, waarbij ouders en docenten ook getraind worden. In oktober 2022 hebben we via het RIEC in Veenendaal gedurende twee dagen de beschikking gehad over de Escaperoom drugslab en hebben we bedrijven en maatschappelijke partners zoals Veenvesters en de VRU de mogelijkheid geboden om de escaperoom te spelen. Bij de bedrijven in het centrum zijn we gestart met het aanbieden van laagdrempelige ondermijningsvoorlichting. Daarnaast is veel informatie voor inwoners te vinden via de website veilig.veenendaal.nl en gebruiken we de actualiteit om via social media aandacht te vragen voor het tegengaan van ondermijning.

III.b.5. Specifiek voor het onderwerp drugs zetten we ook voorlichting in gericht op jongeren met betrekking tot gebruik en handel en ontwikkelen we interventies om te zorgen dat jongeren stoppen met de handel in drugs.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Er wordt gewerkt aan een voorlichtingslijn binnen het primair en het voortgezet onderwijs over drugs met de combinatie gezondheidsrisico's én de criminele wereld achter drugs. Daarnaast willen we de informatie over de risico's van drugsgebruik, de drugshandel en de signalen hiervan opnemen in de website veilig.veenendaal.nl.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c. De kans op High Impact Crime (woninginbraken, overvallen, snel-, of plof- en ramkraken) in Veenendaal verminderen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1. De meldingsbereidheid en de heterdaadkans vergroten door het stimuleren van burgerparticipatie (bijvoorbeeld Burgernet en Whatsappbuurtpreventie voor criminaliteit en het bekendmaken van de meldcode voor huiselijk geweld).

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Nadat de coronamaatregelen waren vervallen, zijn er weer fysieke bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners. O.a. met behulp van de BuurTent en de Week van de Veiligheid zijn we actief de wijk in gegaan om bewoners te betrekken bij de veiligheid in hun omgeving en burgerparticipatie op het gebied van veiligheid (o.a. door WhatsApp buurtpreventie) te verhogen.

III.c.2. Inventariseren van risicolocaties voor straatovervallen, ram-, plof- en snelkraken en uitvoeren van gerichte maatregelen op deze locaties.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2022 zijn er wederom (preventieve) overvalscans aangeboden bij (risicovolle) ondernemingen, om zodoende gerichte maatregelen uit te voeren. O.a. mobiel cameratoezicht kan ingezet worden in geval van een overval(reeks).

In 2023 wordt er een gebiedsscan uitgevoerd in het centrum van Veenendaal, gericht op bedrijfsovervallen.

III.c.3. Ondernemers en personeel bewust maken van hun veiligheidssituatie door training en bijeenkomsten en de nazorg overvalscan bij getroffen ondernemers aanbieden.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Aan ondernemers is training aangeboden gericht op de bewustwording en veiligheid van het personeel m.b.t. bedrijfsovervallen. Overvallen ondernemers hebben een nazorgscan aangeboden gekregen, om herhaling te voorkomen.

III.c.4. Voorkomen van heling door ondernemers te wijzen op hun verantwoordelijkheden en door de handhaving van het Digitaal opkopersregister (DOR).

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Nieuwe crisissen (Oekraïne crisis en vluchtelingencrisis) zorgden na corona opnieuw voor extra werkdruk op de ambtelijke organisatie. Hierdoor konden niet alle werkzaamheden met dezelfde inzet en intensiteit uitgevoerd worden. Het controleren en handhaven van het digitale opkopers register heeft derhalve in 2022 niet plaatsgevonden.

III.c.5. Het verbeteren van een integrale persoonsgerichte aanpak van de daders van HIC (high impact crime) door het inzetten van het bestuursrechtelijke instrumentarium.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het standaard inzetten van een bestuurlijk instrumentarium bij (veel)plegers van High Impact Crimes is geborgd binnen de organisatie. Zo krijgen woninginbrekers met inbraakgereedschap standaard een last onder dwangsom inbrekerswerktuig en worden zij direct aangemeld voor de PGA (persoonsgerichte aanpak).

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.d. In de samenleving is er begrip voor elkaar en tolerantie waarbij er geen plek is voor extreem gedachtegoed en parallelle samenlevingen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.d.1. Netwerken in de samenleving versterken met als doel om polarisatie te signaleren en tegen te gaan.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We hebben in 2022 ingezet gepleegd op verbinding en samenhang binnen het professionele netwerk en op het verstevigen van de informatiepositie. De trainingen gericht op bewustwording, signalering en handelingsperspectief voor professionals in het veiligheids-, zorg- en sociaal domein hebben uiteindelijk plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2023.

Met betrekking tot het onderhouden van contacten in de samenleving is in 2022 een adviseur diversiteit en inclusie gestart, waarbij ook de samenwerking met veiligheid wordt gezocht.

Specifiek voor de contacten met de Islamitische gemeenschappen geldt dat de impact van de berichtgeving in het NRC over onderzoek naar moskeeën eind 2021, ook in 2022 door werkte. In 2022 is aandacht uitgegaan naar het afronden van de Woo-verzoeken binnen dit dossier. Het herstellen van vertrouwen en het hernieuwd opbouwen van de samenwerking heeft blijvend onze aandacht.

III.d.2. Samen met partners ontwikkelen we interventies om extreem gedachtegoed en het creëren van parallelle samenlevingen aan te pakken. We volgen daarbij 3 sporen: 1) Gesprek & dialoog, 2) Confronteren & aanspreken en 3) Verstoren & handhaven.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Ook in 2022 is samengewerkt met lokale, regionale en landelijke partners om bruikbare input naar een concrete lokale aanpak te vertalen. We kijken continu naar de actuele situatie en naar welke inzet op de drie sporen passend en nodig is. Bij elke vorm van of signalen over polariserend en/of extremistisch gedrag gaan we het gesprek aan, pakken we door op onrechtmatige of strafbare uitingen en proberen we gedrag dat onderling gewenst is ten behoeve van het goed functioneren van de democratische rechtsorde en onze samenleving te stimuleren.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit dit programma:

- Regio Foodvalley;
- Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

Zie voor meer informatie paragraaf E Verbonden partijen.

Financiële programmarealisatie 2022 (bedragen x € 1.000,-)

Programma 4 Burger en Bestuur

	Primitief	Raming 2022 Na begrotingswijziging	Realisatie 2022	Saldo 2022
Lasten	7.795		11.017	1.353
Baten	1.114		4.620	1.033
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-6.681	-6.398	-4.013	2.385
Toevoeging aan reserve	112		1.173	-524
Onttrekking aan reserve	179		306	0
Gerealiseerd resultaat	-6.614	-7.265	-5.404	1.861

Toelichting op de financiële programmarealisatie (bedragen x € 1.000,-)

Ten opzichte van de in de 3e bestuursrapportage 2022 aangepaste begroting, zijn de grootste afwijkingen als volgt:

Taakveld	Afwijking 2022	V/N
Bestuur		646 V
Burgerzaken		88 V
Crisisbeheersing en Brandweer		1.546 V
Openbare orde en Veiligheid		105 V
Totaal afwijkingen programma 4		2.385

Bestuur: voordeel € 646.000

Het voordelige resultaat op dit taakveld, ad € 646.000, is voornamelijk het gevolg van de volgende ontwikkelingen:

Bijdrage Foodvalley (nadeel € 55.000)

Dit nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door een extra bijdrage aan de regiodeal. Regio Foodvalley is één van de partners in de Regio Deal Foodvalley. Bij het aangaan van de deal hebben alle partijen een toezegging gedaan op hun bijdrage/inleg. Voor de regio hebben de acht gemeenten gezamenlijk € 10 miljoen toegezegd (voor een groot deel bestaande uit een bijdrage van de gemeente Ede in het kader van het World Food Center).

Bij het aangaan van de Regio Deal is er in de gemeenteraad van Veenendaal een besluit

genomen over de bijdrage aan de Regio Deal en de wijze waarop deze bijdrage geleverd zou worden.

Helaas is in de praktijk gaandeweg gebleken dat deze bijdrage slechts gedeeltelijk haalbaar was. Dat betekent dat er daarmee een gat zit in de dekking van de regionale bijdrage aan de Regio Deal.

Om de resterende middelen te verkrijgen is voorgesteld dit resterende bedrag via een inwonersomslag bijeen te laten brengen door de regiogemeenten. Hiervoor wordt het inwoneraantal gehanteerd van 1 januari 2022 en wordt met een bedrag van € 1 per inwoner gerekend. Voor Veenendaal betekent dit een extra bijdrage van € 66.670, dit bedrag moet worden betaald voor 1 mei 2024. De extra bijdrage is verwerkt in de jaarrekening 2022.

Gemeenteraad (nadeel € 39.000)

Per 1 januari 2022 zijn de vergoedingen voor de gemeenteraadsleden gestegen. In de begroting is hier geen rekening mee gehouden. Het nadeel bedraagt € 86.000. Daarnaast is er een voordeel gerealiseerd op de overige budgetten van € 47.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er minder bijeenkomsten zijn gehouden buiten de reguliere vergaderingen om.

Raadsgriffie (voordeel € 33.000)

Op het loonkostenbudget signaleren we een voordeel van € 33.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door niet ingevulde vacatureruimte.

Decentrale rekenkamer (voordeel € 29.000)

Op de budgetten van de rekenkamer is een voordelig resultaat van € 29.000 gerealiseerd. Dit voordeel is met name zichtbaar bij het budget voor onderzoekskosten. Omdat het onderzoek "menselijke maat" pas in 2023 wordt afgerond, wordt bij de resultaatbestemming voorgesteld om een bedrag van € 17.000 over te hevelen naar 2023.

Pensioenen en wachtgeldten gewezen wethouders (voordeel € 643.000)

De vernieuwde actuariële berekening van de pensioenen van voormalige wethouders heeft er toe geleid dat de voorziening verlaagd kon worden met een bedrag van € 643.000. Het voordelige verschil wordt met name veroorzaakt door de renteontwikkeling.

Burgerzaken: voordeel € 88.000

Op het taakveld Burgerzaken is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 88.000. Het verschil is voornamelijk zichtbaar op de volgende onderdelen:

BABS (voordeel € 25.000)

Het taakveld Burgerzaken bevat een groot deel van de activiteiten die vanuit het KCC aan de dienstverlening aan de inwoners van de gemeente Veenendaal worden uitgevoerd. Doordat er o.a. minder huwelijken gesloten zijn, is er een voordeel van € 25.000 gerealiseerd op het budget van de BABS (Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand).

Verkiezingen (nadeel € 20.000)

Op het budget verkiezingen zien we een overschrijding van € 20.000. Deze overschrijding wordt onder meer veroorzaakt doordat de gemeenteraadsverkiezingen over 3 dagen verspreid waren, waardoor de kosten zijn toegenomen. De overschrijding wordt gedekt door de egaliseringsreserve verkiezingen in te zetten.

Leges reisdocumenten (voordeel € 66.000)

Op het onderdeel gemeenteleges reisdocumenten is een incidenteel voordeel gerealiseerd van € 66.000, Dit komt door een forse stijging in het aantal aanvragen reisdocumenten, omdat reizen zonder COVID-maatregelen in 2022 weer volledig mogelijk was. Deze aanvragen kwamen bovenop de reguliere vervangingen.

Crisisbeheersing en brandweer: voordeel € 1.546.000

Het voordelige resultaat op dit taakveld, ad € 1.546.000, is voornamelijk het gevolg van de volgende ontwikkelingen:

Vastgoed brandweer (voordeel € 570.000)

Het voordeel op de directe lasten bedraagt bij vastgoed brandweer € 570.000. Deze afwijking wordt grotendeels verklaard doordat het budget voor de tijdelijke herhuisvestingskosten, ad € 564.000, pas vanaf 2023 zal worden besteed. Dit in het kader van de nieuwbouw van de brandweerkazerne. Voorgesteld wordt dit budget via de resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.

Opvang vluchtelingen Oekraïne (voordeel € 888.000)

Bij het opstellen van de derde bestuursrapportage 2022 is een inschatting gemaakt dat de kosten over heel 2022 zouden uitkomen op € 2.185.000, De werkelijke directe kosten zijn uitgekomen op € 1.480.000. Dit levert op dit taakveld voordelig verschil op van € 705.000. Daarbij dient vermeld te worden dat de indirecte personeelskosten, ad € 364.000, welke verantwoord zijn op het programma Bedrijfsvoering, ook bekostigd worden vanuit de rijksvergoeding. Hierdoor resteert per saldo een budget voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne van € 341.000.

Eind december 2022 is bij het ministerie van Justitie en Veiligheid in het kader van de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne een voorschot van € 3.342.000 aangevraagd. In de derde bestuursrapportage is uitgegaan van een inkomst van € 3.159.000 een verschil van € 183.000.

In de derde bestuursrapportage 2022 is al een deel van de niet ingezette middelen – gezien de onzekerheden binnen het opvangdossier – overgeheveld naar 2023. In deze jaarrekening wordt voorgesteld om ook de resterende middelen a € 524.000 (uitgavenkant € 341.000 plus batenkant € 183.000) middels de resultaatbestemming in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen.

Project crisisnoodopvang (voordeel € 91.000)

In de derde bestuursrapportage is voor het project crisisnoodopvang zowel aan de uitgavenkant als inkomstenkant een raming opgenomen van € 330.000. De werkelijke directe kosten zijn uitgekomen op € 339.000. Ultimo 2022 bedraagt de vergoeding die we over 2022 ontvangen van het Centraal Orgaan voor Asielzoekers (COA) € 430.000. Per saldo levert het op dit taakveld een voordelig resultaat op van € 91.000.

Daarbij dient vermeld te worden dat de indirecte personeelskosten, ad € 99.000, welke verantwoord zijn op het programma Bedrijfsvoering, ook bekostigd worden vanuit de vergoeding door het COA. Hierdoor resteert per saldo een bedrag van € 8.000 wat nog bij het COA gedeclareerd wordt.

Openbare orde en veiligheid: voordeel € 105.000

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 99.500. Dit wordt grotendeels verklaard door lagere kosten voor de interventieteams (€ 115.500); mede door het afschaffen van de coronamaatregelen bleek minder inzet nodig te zijn op complexe casuïstiek. De andere onderdelen van dit taakveld geven een nadeel van afgerond € 10.000.

Op dit moment is het nog niet mogelijk om camerabeelden op bureau Veenendaal uit te kijken. In 2023 wordt deze uitkijkmogelijkheid gerealiseerd. Voorgesteld wordt om voor de bekostiging hiervan een bedrag van € 15.000 als resultaatbestemming op te nemen.

Reservemutaties

Toevoegingen aan de reserves: nadeel € 524.000

In lijn met eerdere besluitvorming zijn de volgende toevoegingen aan de reserves, die afwijken van de begroting, verwerkt:

- Een hogere storting van € 524.000 in de reserve meerjarige middelen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne dan bij de 3e berap was ingeschat.